

Gezinstherapeutisch werken in het peripartum

Euridike Clauwaert

Mr in de pedagogiek, Bc in de vroedkunde

Systeemtherapeut io, IMH-specialist io

De rugzak

Jezelf als werkinstrument

Humor

Verbreden

Positiviteit

Externaliseren

Systemische

Preventie

Mentaliseren

Psychodynamische

Psycho-analytische

Transitioneel
object of proces

Hechtingsdenken

...

Narratieve

Infant Mental Health

Ecosystemische

Stern

Client centered

Carl Rogers

Sociaal
constructionisme

Michael White

...

Elisabeth Fivaz

...

Bronfenbrenner

Fonagy

Winnicott

Life Cycle Carter & Mc Goldrick (1989)

Stage 1: Family of origin experiences

Stage 2: Leaving home

Stage 3: Premarriage stage

Stage 4: Kinderloos koppel – stadium

Met als hoofdtaken:

- ✓ Het ontwikkelen van een manier om samen te leven op praktisch en emotioneel vlak.
- ✓ Het aanpassen van relaties met familie/gezin en peers en includeren van de partner

Stage 5: Gezin met jonge kinderen – stadium

Met als hoofdtaken:

- ✓ Herschikken van systemen om ruimte te maken voor kinderen
- ✓ **Aannemen en ontwikkelen van ouderlijke rol**
- ✓ Herschikken van relaties met gezin van herkomst om ouderlijke- en grootouderlijke rol te includeren

Stage 6. Family with adolescents

Stage 7: Launching children

Stage 8: Later family life

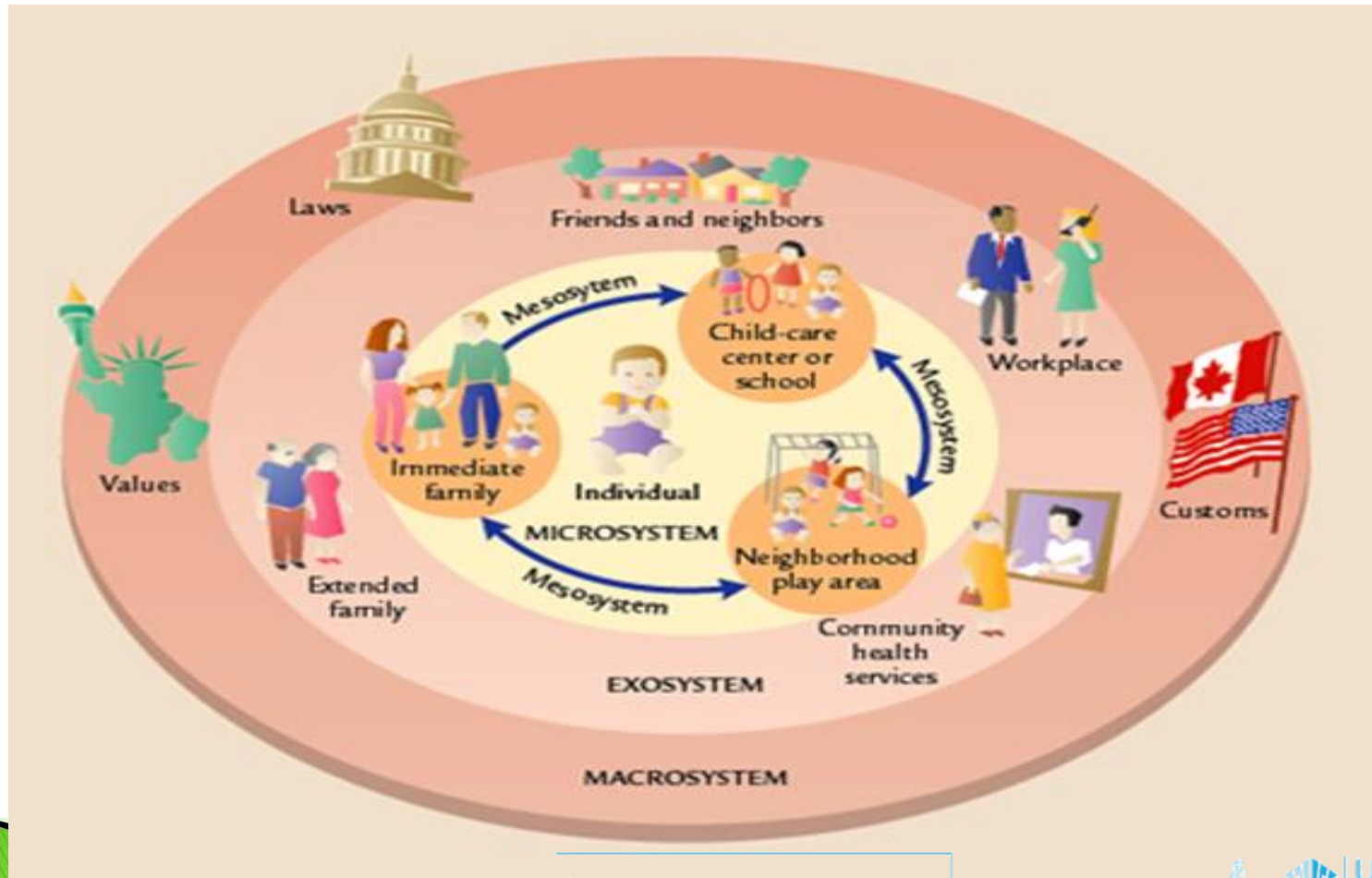
Komt een cliënt binnen...

- 1) Koppel kindje verloren MIU op 38 weken, nu 12 weken geleden. Mr is ongerust over zijn vrouw en vraagt of wij haar kunnen helpen om verder te kunnen met het leven.
 - 2) Els komt op de raadpleging, zoon Boris is 7 weken oud. Hulpvraag: in- en doorslaapmoeilijkheden, sociale isolatie, veel piekeren, geen moedergevoel, ... schrik voor PPD.
 - 3) Sarah en Rutger: Een zwangere vrouw meldt zich aan met angstproblemen. Het betreft een eerste zwangerschap, 18 weken ver. Meer staat niet in je agenda, partner kon niet mee want aan het werk.
- Welk pad zou je uitzetten met deze informatie als HV? Wat wil je allemaal bevragen?**

Verbreiding

- ▶ Van twee naar drie (ouders): moeder én vader
- ▶ Van twee naar drie (generaties): grootouders als ook belangrijke gehechtheidsfiguren
(Byng-Hall: secure family)
- ▶ Van twee mensen in de sessie naar verschillende constellaties
- ▶ Ecosystemisch perspectief
- ▶ ...

Ecosystemisch model Bronfenbrenner (1979)

De driehoek als de basis van observatie

De primaire driehoek is een model van observatie van familierelaties en kindontwikkeling

Triadische interacties zijn de essentie van menselijke communicatie en sociale zingeving

En de rest van de familie?

- ▶ Ook vaders en grotere systemen zijn erg belangrijk!
- ▶ Triades... En ook plezier

Focus op positieve emoties/interactie

Familie genogram

is een begrijpelijke grafische voorstelling van families om multigenerationele ontwikkelingen beter te begrijpen.
Vol driehoeken!

Van lineair naar circulair: gezins-, interactiecirkels

Stress en emoties ontstaan (o.a.) in
gezinsinteracties (triaden)

In interacties worden 'gevoelige snaren'
aangeraakt, verbonden met intergenerationele
thema's. In veilige relaties kan stress en emotie
geco-reguleerd worden. Bij teveel stress wordt
het gehechtheidsysteem geactiveerd

Vbn van tools:

- lemnescaat
- ‘pizza’
- Window of tolerance

(Ogden & Minton)

– ...

Externaliseren (Michael White)

- ▶ Het probleem is het probleem. De persoon is het probleem niet.
- ▶ Eén keer dat je een naam hebt, kan je gekend en veroverd worden.
- ▶ Het doen en laten van zichzelf en van anderen waarnemen en begrijpen in termen van gevoelens, gedachten, bedoelingen, verlangens

Infant Mental Health benadering

Stern (2005)

*Human beings don't survive without groups,
family, team, tribe, etc.*

*Thus is it necessary to have systems
which can hold the group together.*

Attachment is such as a system (...)

Conclusie

- Systemen vanaf het begin bij de therapie betrekken
- Verantwoordelijkheden delen/netwerk betrekken
- Transgenerationele
- Signaleringsplan uitwerken
- Flexibiliteit in technieken: schatkist van de therapeut